

Indholdsplan Skovlund Efterskole 2024/2025

Indhold:

- **Værdigrundlag** Side 2
- **Almen beskrivelse** Side 3
- **Undervisning** Side 6
- **Fag generelt** Side 7
- **Samvær** Side 8
- **Obligatoriske fag** Side 8
- **Tilvalgsfag** Side 17
- **Valgfag** Side 21
- **Støtteundervisning** Side 22
- **Særlige dage og uger** Side 23

Værdigrundlag

Indledning

Skolens værdigrundlag er udarbejdet af bestyrelsen og personalet i samarbejde, vedtaget på skolens generalforsamling og godkendt af Undervisningsministeriet.

De tre fremhævede afsnit indgår i skolens vedtægter § 1.

Opmærksomheden henledes på, at der fra år til år kan ske ændringer i afsnittet praksis, da det løbende vil blive opdateret i overensstemmelse med den til enhver tid gældende praksis.

Skolens værdier bygger på de grundtvigske skoleidéer og livssyn. Vi vedkender os de åndelige og politiske frihedsidealer med demokrati, ansvarlighed og tolerance i højsæde.

Ud fra skolens værdigrundlag er formålet at udvikle et demokratisk, dannet ungt menneske med selvværd, selvtillid og et åbent, tolerant syn på andre mennesker og kulturer forankret i sproglige kompetencer og et solidt fagligt niveau.

Praktiske fag og gøremål indpasses i skolens hverdag med henblik på at sikre en bred menneskelig udvikling på såvel det intellektuelle som det etiske, følelsesmæssige og fysiske område.

Uddybende bemærkninger

Mere detaljeret forklaret betyder det, at vi på Skovlund Efterskole vedkender os begrebet "skolen for livet", idet vi foruden et solidt fagligt indhold også vægter dannelseselementet i såvel undervisningen som i hverdagens mange andre funktioner. Med andre ord udviklingen af "det hele menneske" - intellektuelt, følelsesmæssigt og fysisk. Den lokale og nationale forankring og det globale udsyn er for nutidens mennesker grundvilkår, som vi ønsker at forholde os til.

Ved de åndelige frihedsidealer forstår vi først og fremmest menneskets frie ret til personlig religiøs tro, politisk overbevisning og etiske holdninger. Vi vedkender os kristendommen som vort fælles kulturgrundlag, men vi er ikke forkyndende. Vi respekterer andre religioner og byder elever med "anden etnisk baggrund end dansk" velkommen. Dette dels med henblik på at yde en indsats for integrationen i det danske samfund, men også for at skabe det for os så væsentlige "kulturmøde" i hverdagen.

De politiske frihedsidealer indebærer for os primært, at alle mennesker er født lige (men ikke ens) og skal have lige gode (men ikke nødvendigvis ens) muligheder for at udvikle sig. Mennesket har i princippet et potentiale for såvel godt som for ondt. Derfor er det for os væsentligt, at det iboende potentiale for det gode gives optimale vækstmuligheder, mens potentialet for det onde dæmpes mest muligt.

For os er demokratiet den bedste af alle - hidtil kendte - styreform, og vi ønsker derfor at bidrage til at fastholde demokratiet i Danmark, styrke det yderligere og udvikle det. Mennesket er dog ikke nødvendigvis skabt som et demokratisk væsen. I vort daglige virke koncentrerer vi os derfor først og fremmest om opdragelse til og forståelse for demokratiets væsen. For os er den demokratiske styreform ikke begrænset til det repræsentative demokrati - selv om dette er væsentligt. Det omfatter også demokratiets mange nuancer så som nærdemokrati, respekt for mindretallene, medindflydelse og deltagelse i interessegrupper i ordets bredeste betydning.

Det betyder også, at vi i vort arbejde med uddannelse og dannelse af eleverne ikke altid kan gennemføre et "millimeter-demokrati", hvor alt er til debat og flertalsafgørelse. Vi påtager os i mange situationer ansvaret for - som professionelle undervisere og pædagoger - at fastholde vore regler og holdninger uden videre forhandling med eleverne.

Under begrebet "ansvarlighed" ønsker vi ikke kun at udvikle elevernes evne og vilje til at tage ansvar for egen situation, men også til at tage medansvar for deres medmennesker, for lokalsamfundet, for det nationale samfund, ja, for det globale samfund. Vi finder at egoismen og "sig selv nok-mentaliteten" fylder meget i tiden og ønsker at modvirke dette.

For os er tolerance ikke et spørgsmål om, at alt er lige godt, og at alle holdninger og synspunkter er lige gyldige. Vi står ved vore holdninger og synspunkter, som vi tror på og vil forfægte, men vi må samtidigt insistere på, at også andre mennesker har lige så stor ret til deres tro, holdninger, synspunkter og overbevisning, som vi har til vore.

Praksis

Skovlund Efterskole er lokalt forankret. Skolen er grundlagt og fortsat støttet af en stor gruppe af Skovlund sogns indbyggere. Skolekredsen er principielt åben for enhver, som føler tilknytning til skolen, men i praksis er det store flertal af skolekredsens medlemmer bosat i Skovlund by og omegn.

Den nationale forankring sikres gennem engageret undervisning i såvel ældre som nyere dansk litteratur og anden kunst, gennem oplysning om Danmarks politiske og kulturelle historie og gennem inddragelse af såvel aktuelle som evigtgyldige livsspørgsmål i undervisningen.

Gennem undervisningen giver vi eleverne viden og information, som vil gøre dem i stand til selv at kunne tage stilling og til at danne egne holdninger. Efter vor mening er det godt at have holdninger, men det er bedre, hvis man har viden og saglig information at have holdningerne i. Vi ønsker både "at opleve og at oplyse".

Vi tilstræber i undervisningen at differentiere og møde den enkelte på det niveau, vedkommende befinder sig på, for således at give mulighed for optimal faglig indlæring.

Ved at stille krav, såvel i undervisningen som i fritiden og samværssituationen, ved at give ansvar og ved at stille udfordringer op giver vi eleverne muligheder for at udvikle sig til selvstændige og ansvarlige mennesker.

Almen beskrivelse

Skovlund Efterskole er åben for alle elever som selv aktivt vil medvirke til at forbedre deres standpunkt / kundskaber / viden / kompetencer. Dette gælder ikke kun i de boglige fag. Vi er en boglig skole med hovedvægten af vores tilbud i form af boglige fag. Vi lægger dog også stor vægt på at bibringe eleverne sociale kompetencer.

Det er vigtigt, at understrege, at også elever, som ikke er specielt stærke i det boglige, er velkomne. Det eneste krav, vi har, er, at de skal ønske og selv medvirke til at forbedre sig – også fagligt.

Når det er sagt, er det samtidigt vigtig at slå fast, at en efterskole er en yderst sammensat størrelse, hvor mange elementer skal passe sammen for at opnå den største effekt. Bl.a. kan nævnes:

1. Eleverne
2. Forældrene
3. Samarbejdet
4. Skolekredsen
5. Bestyrelsen
6. Det grundtvigske
7. Verden/Europa

Efterskolen skal være en enhed, hvor det hele hænger sammen, og hvor alle får det størst mulige udbytte. Samtidig skal skolens grundlæggende værdier, som beskrevet i værdigrundlaget, fastholdes og videreudvikles.

Eleverne

De enkelte elever kommer med meget forskellig baggrund og har ikke mindst forskellige forventninger om bl. a. fællesskab, fælles oplevelser, sjov, kæresten, en god afgangsprøve og meget mere.

Her står Skovlund Efterskole parat med dét, efterskolen er, nemlig et sted, hvor man som elev kan få det afgørende skub ind i voksenlivet.

Denne modningsproces bliver tilvejebragt ad flere veje. For eksempel gennem en solid og engageret undervisning med mulighed for at afslutte opholdet på Skovlund Efterskole med folkeskolens prøver i de obligatoriske fag og i de relevante tilvalgsfag. Eleverne har desuden mulighed for at vælge relevante, interessante og stærke valgfag og samtidigt nyde godt af de gode faciliteter, Skovlund Efterskole kan byde på. Interessante og givende fællesarrangementer, veltirettagte ture og rejser, hvor både fællesoplevelse og indsigt er på dagsordenen, samt en velfungerende kostskolehverdag med faste og forståelige regler - det er også Skovlund Efterskole.

Skolen danner også ramme om en dagligdag, hvor eleverne møder voksne mennesker med holdning, og hvor eleverne oplever, at der er grænser, som ikke kan overskrides - og at verden ikke falder sammen af den grund. Vi tilstræber en dagligdag, hvor det tætte samliv med de andre elever fører til opbyggelsen af respekt for dem, der ikke ligner en selv. Forskelle, det forskellige og det anderledes, som måske før blev opfattet som en trussel, opleves efterhånden som en nødvendighed - noget uundværligt.

Det er ikke udelukkende et spørgsmål om hudfarve, religion og den slags store ting. Det handler faktisk først og fremmest om muligheden for at opleve, at mangfoldigheden kan være både lærerige og berigende.

Forældrene

Eleverne bliver fulgt hertil af deres forældre. Det kan være en hård situation for både elever og forældre. For forældrenes vedkommende er det ikke let at skulle give deres barn fra sig og afgive et stort, dagligt ansvar. Vi kan dog hurtigt give forældrene trygheden tilbage, når de opdager, at vi har fornuftige regler, som sikrer deres barn gode og trygge vilkår, og når de oplever, at vore normer såmænd ikke er så forskellige fra deres. Eleverne er først og fremmest forældrenes. Det skal vi respektere, og det gør vi blandt andet ved at trække nogle klare og tydelige linjer op.

Samarbejdet

Målet er et samarbejde præget af samtale og imødekommenhed. Skovlund Efterskole skal være et sted, hvor alle skal have lov til at udfolde sig optimalt i forhold til helheden. Nøgleordene er loyalitet i forhold til Skovlund Efterskole og ikke mindst specielt i relation til skolens grundidé: Tillid i omgangen med hinanden. Det centrale er kort sagt et samarbejde baseret på gensidig respekt og åbenhed.

Skolekredsen

Skolekredsen er lovbestemt. Men selv om det ikke var tilfældet, ville vi i Skovlund alligevel have en skolekreds. For det er skolekredsen, der har taget initiativet til skolen, og som har bygget skolen op. Og det er medlemmer af skolekredsen, som via deres frivillige indsats på skolen (byggeri, tilsyn ved prøver, hjælp ved administrative opgaver osv.) er med til at udbygge og videreudvikle Skovlund Efterskole. Skolen åbner dørene - når der er valg, en god kunststilling, et godt foredrag eller andre arrangementer på tapetet.

Bestyrelsen

Bestyrelsen har den overordnede ledelse af skolen og er ansvarlig for dens økonomi. Et tæt og loyalt samarbejde med bestyrelsen er en selvfølge både for skolens ledelse og de øvrige medarbejdere. Det er væsentligt, at bestyrelsen er velinformeret om vigtige begivenheder på efterskolen og føler sig velkommen i skolens dagligdag.

Det Grundtvigske

Det pædagogiske grundlag for Skovlund Efterskole er beskrevet i værdigrundlaget, som er indskrevet i skolens vedtægter, hvor det hedder:

»Skolens værdigrundlag bygger på de grundtvigske skoleideer og livssyn. Vi vedkender os de åndelige og politiske frihedsidealer med demokrati, ansvarlighed og tolerance i højsæde.«

Men vi ønsker ikke at nøjes med den veltilrettelagte undervisning, som fører frem til de fastsatte prøver. Det at virke på og være elev på efterskolen drejer sig om hele livet.

Verden og Europa

Vi skal, med vort slogan, "Skovlund Efterskole - vi møder verden", være opmærksomme på at udnytte de muligheder, der er, for at gøre verden spændende og mindre skræmmende for vore elever. Vi skal derfor:

- hente ideer og inspiration fra så brede kredse som muligt
- møde andre mennesker fra såvel indland som udland
- slå dørene op for verden - og derigennem åbne elevernes sind.

Skolens hverdag

Reglement

Grundregler

- Skolens hverdag bygger på ansvar og respekt
- Der er mødepligt til undervisning, fællesarrangementer, måltider mv.
- Besiddelse og nydelse af alkohol, hash og andre euforiserende stoffer er forbudt og kan medføre øjeblikkelig bortvisning fra skolen. Dette gælder også både til og fra efterskolen og i Skovlund
- Skovlund Efterskole er en røgfri skole: Det vil sige, at det ikke er tilladt at ryge på skolens område, i Skovlund By og på ekskursioner tilrettelagt af skolen. Dette gælder også brugen af snus, puffbars og lignende. Skolens medarbejdere er også omfattet af rygeforbuddet. Beslutningen er en naturlig konsekvens af skolens målsætning om at udvikle et sundhedsfremmende miljø, hvor trivsel og sunde valg i alle sammenhænge skal være i højsædet.
- Al tyveri og hærværk er forbudt
- Ingen besøg på andres gange/værelser mellem 22.00 om aftenen og 07.00 om morgenen

Andre regler

- Enhver skade på eller ødelæggelse af skolens ejendom skal straks meddeles på kontoret og om fornødent erstattes.
- Eleverne må færdes i Skovlund indtil kl. 22.00. Derudover kun efter aftale med en vagtlærer. Færdsel uden for Skovlund skal aftales med en vagtlærer.
- Mobiltelefoner må ikke benyttes i spisesalen eller i foredragssalen. Desuden skal de anvendes med måde og hensyntagen i opholdsstuer og i alle sociale situationer. Fællesskabet prioriteres højest.
- Musikafspillere må kun benyttes i lektietimen, hvis det sker med høretelefoner. De må aldrig forstyrre andre og ikke benyttes i tidsrummet fra 22.15 til 07.40.
- Eleverne skal være på deres gang / i deres hus kl. 22.00 og i seng kl. 22.15. Lyset skal slukkes senest kl. 22.45, hvor der skal være ro.
- Anstødelige billeder, symboler og lignende må ikke ophænges
- Eleverne færdes i og ved skolen i anstændig påklædning. Desuden må piercing ikke ske på skolens område

Værelset m.m.

- Værelset skal altid fremtræde pænt og ordentligt og må kun bebos af de elever, det er anvist
- Du bør altid låse dit værelse af, når du forlader det
- Sengetøj, puder og dyner hører hjemme på værelset og f.eks. ikke i opholdsstuer, klasselokaler, foredragssal og lignende steder. Tæpper må dog gerne benyttes udendørs.
- Stearinlys er af hensyn til brandfaren forbudt på værelser, i opholdsstuer og klasseværelser

Alment

Weekend

Tilmelding til ophold på skolen i en weekend finder sted hver mandag senest ved kontaktgruppe/bogruppemøde og gælder hele weekenden. Senere tilmelding kan kun ske via ledelsen. Eleven har ret og pligt til at deltage i de aktiviteter, der foregår i weekends løb.

Fritagelse

Fritagelse fra undervisning og aktiviteter aftales med kontaktlæreren. Skal eleven have fri til andet end læge og tandlæge skal man henvende sig til forstanderen, der har til opgave at sikre, at fravær kun gives med lovlig grund.

Måltider

Der er mødepligt til de tre hovedmåltider og til aftensservering søndag aften. Mødepligten indebærer også, at eleverne skal møde til tiden. I den første tid (indtil andet meddeles) er der også mødepligt til aftenforfriskninger, så vi får bedre muligheder for at sikre at ingen elever mistrives i det stille.

Brandregler

Ved brand skal den/de elever, som opdager branden, omgående slå alarm og tilkalde Forstanderen eller en af vagterne.

Alle skal forlade husene hurtigst muligt og samles i bogrupper på multibanen, hvor eleverne værelsesvis skal sikre sig, at alle fra værelset er på banen, ellers meldes det til Forstanderen/vagten.

Når bygningen forlades, skal alle døre og vinduer være lukket, så vidt det er muligt. Når alle er til stede på multibanen, meldes dette straks til Forstanderen/vagten hvorefter gruppen går til spisesalen og sætter sig i kontaktgrupperne.

Brandslanger og brandslukkere må kun benyttes i tilfælde af brand. Misbrug kan få fatale følger.

Dagens gang

07.20 - 07.30 Morgentur
07.30 - 07.45 Morgenmad
08.10 - 09.40 Undervisning
09.40 - 10.00 Formiddagspause
10.00 - 11.30 Undervisning
11.30 - 12.00 Middag
12.00 - 12.30 Fælleslektioner (Fællessang, fællesskab, fællestime)
12.30 - 13.00 Pause
13.00 - 14:30 Undervisning
14:30 - 14:45 Eftermiddagspause og servering
14:45 - 17.55 Undervisning
18:00 - 18.30 Aftensmad
18.30 - 19.30 Stilletime, lektielæsning og lektiecafé
19.30 - 21.00 Fri aften, evt. aftenaktivitet eller undervisning
21.00 - 21.15 Aftensservering
22.00 På egne boområder
22.15 I seng
22.45 Lyset slukkes.

Fravigelser fra planen

Fredag: Værelses- og fællesrengøring starter kl. 09:40 og slutter med tjek kl. 10:00

Undervisningen

Skovlund Efterskole er en boglig skole – for bogligt motiverede elever – og tilbyder en solid faglig undervisning i alle de obligatoriske fag, hvor vi fører op til Folkeskolens afgangsprøver (FP9 og FP10).

Vi har sprogundervisningen i højsædet og vægter både de sprogfaglige færdigheder og "kulturmødet" gennem sprogundervisningen.

Ved kulturmødet forstår vi det personlige møde med fremmede kulturer, sprog, traditioner osv. Kulturmødet finder sted via den daglige undervisning men også via gæstelærere, foredragsholdere og ikke mindst ved ekstra arrangementer, hvor vi får besøg af repræsentanter for andre samfund og kulturer. Også i vores rejser er "kulturmødet" i centrum. Fællesrejsen går hvert år til Sydafrika.

Årets aktivitetsplan

Skoleåret består i alt af 42 uger, som fordeles med ca. 27 uger til normal skemalagt undervisning: De resterende uger fordeles imellem introduktionsdage, emnedage, brobygning (10. kl.), projektuge (9. kl.), obligatorisk

selvvalgt opgave (10. kl.), rejser, totalteater etc. Disse er beskrevet andetsteds i indholdsplanen.

Aktivitetsplanen kan ses på www.ske.dk under planer, prøver og karakterer.

Fag generelt

Fag

På Skovlund Efterskole er følgende fag obligatorisk for 8. og 9. klasse:

Dansk
Engelsk
Matematik
Samfundsfag
Kristendomskundskab
Historie
Fysik/kemi
Biologi
Geografi
Idræt

På Skovlund Efterskole er følgende fag obligatorisk for almindelig 10. klasse:

Dansk
Engelsk
Matematik
Idræt

På Skovlund Efterskole er følgende fag obligatorisk for ICS (International 10. klasse):

Project Course
Global perspektive
Idræt

Tilvalgsfag

Vi tilbyder følgende prøveforberedende tilvalgsfag:

- 1) Tysk FP9 og FP10
- 2) Fransk FP9
- 3) Fysik/kemi FP10

Afgangsprøver

Skolen afholder folkeskolens afgangsprøver (FP9 og FP10) i fagene dansk, matematik, engelsk, tysk, fransk, og fysik/kemi. Eleverne på 9. klassetrin har desuden mulighed for at komme til prøve (FP9) i udtræksfagene: biologi, geografi, idræt, samfundsfag, kristendomskundskab og historie.

De elever, som har fulgt undervisning på Cambridge English kurserne har mulighed for at gå op til de prøver, som Cambridge-universitetet står bag. Prisen for at aflægge prøven er fra cirka 2.500, som skal betales særskilt af forældrene.

Linjefag

Linjefagene er alle på fire ugentlige lektioner og er alle interessebaseret. Der vælges i 2 perioder i løbet af året, og eleverne vælger for én periode ad gangen. Linjefagene består af:

1. Crossfit
2. E-sport
3. Ridning
4. Kunst
5. Medie
6. Musik
7. Vi elsker mad
8. Cakeboss

Valgfag

Valgfagene er alle på to ugentlige lektioner og er alle interessebaseret. Valgfags-tilbuddet er inddelt i 4 perioder i løbet af året, og eleverne vælger for én periode ad gangen. Valgfagene kan bestå af:

1. Fodbold
2. Science
3. Kreativ
4. Guitar
5. Badminton
6. Volleyball
7. Tegning
8. Løb
9. Drama
10. Klassisk litteratur

m.fl.

Samvær

Tæt kontakt i dagligdagen - og pligter

Alle elever tilhører en kontaktgruppe på op til 11 elever. Til kontaktgruppen er knyttet en kontaktlærer, som også varetager kontakten til hjemmet. Der afholdes med regelmæssige mellemrum møder mellem kontaktgruppen og kontaktlæreren, hvor mange praktiske ting drøftes og løses.

Alle elever deltager i den daglige rengøring, og alle vil i løbet af skoleåret være i køkkenet i ca. en uge, hvor de deltager i køkkenets rutiner under køkkenpersonalets ledelse og vejledning. De har dog stadig pligt til at aflevere opgaver, som tidligere er stillet og holde sig orienteret om arbejdet på klassen/holdet.

Eleverne indkvarteres på to-, tre- eller fire-mandsværelser. Kun i tilfælde, hvor pædagogiske hensyn taler herfor, vil værelsesbytte kunne komme på tale udover de planlagte bytter.

Fællestimer

I de obligatoriske fællestimer forsøger vi at skabe overblik og bibringe eleverne baggrundsviden til forståelse af aktuelle og nyere debatspørgsmål og samfundsbegivenheder. En del af de skemalagte fællestimer bruges til aktuelle debattemner og etiske problemstillinger behandles. Fællessang er også en væsentlig del af fællestimerne

Fællesaktiviteter

Foruden den obligatoriske undervisning skal alle elever deltage i følgende fællesaktiviteter / timer:

- Obligatorisk morgentur for alle hver dag
- Fællessang
- Fællesskab, hvor der er fokus på trivsel og at arbejde med sig selv.
- Fællestime med en fra ledelsen
- Aftenarrangementer

Obligatoriske Fag

Dansk – 8./9. og 10. klasse

1. Ansvarlig(e):

- 1.1. 8. klasse: Britt Marlene Kristensen
- 1.2. 9. klasse: Lea Maaløe-Jørgensen
- 1.3. 10. klasse: Lea Maaløe-Jørgensen
- 1.3. Ekstradansk: Natalie Ann Buch Jensen

Eleverne skal i faget dansk fremme deres oplevelse og forståelse af litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsesevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2. Eleverne skal i faget dansk styrke deres beherskelse af sproget og fremme deres lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Eleverne skal i faget dansk udvikle deres udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation.

Stk. 3. Eleverne skal i faget dansk have adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Undervisningen i dansk på stamholdene følger Fælles Mål (2019) beskrevet af Undervisningsministeriet kompetencemålene indenfor de fire kompetenceområder: læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation. Derudover følger vi udvalgte relevant kanonlitteratur og inddrager de tre tværgående emner som; It og Medier, sproglig udvikling samt Innovation og Entreprenørskab.

Se Link: <https://emu.dk/grundskole/dansk/faghaefte-faelles-maal-laeseplan-og-vejledning?b=t5-t8>

Program/skema:

4.1 6 lektioner for 8./9./10. klasse

Matematik – 8./9. og 10. klasse

1. Ansvarlig(e):

- 1.1. 8. klasse: Annie Herold Voss
- 9. klasse: Mogens Haugaard
- 1.2. 10. klasse: Mogens Haugaard

2. Formål

2.1. Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Analyse og argumentation skal indgå i arbejdet med emner og problemstillinger.

2.2. Undervisningen tilrettelægges, så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger. Selvstændigt og i fællesskab skal eleverne erfare, at matematik både er et redskab til problemløsning og et kreativt fag. Undervisningen skal give eleverne mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed.

2.3. Undervisningen skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en kulturel og samfundsmæssig sammenhæng. Med henblik på at kunne tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab, skal eleverne kunne forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse.

3. Indhold:

- 3.1. Arbejde med tal og algebra

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- 3.1.1. anvende tal i forskellige sammenhænge
- 3.1.2. arbejde med forskellige skrivemåder for tal
- 3.1.3. udvikle og benytte regneregler
- 3.1.4. bestemme størrelser ved måling og beregning
- 3.1.5. læse og benytte variable samt arbejde med grafiske fremstillinger i koordinatsystem
- 3.1.6. vælge og bruge hensigtsmæssige metoder og hjælpemidler til beregning.

3.2. Arbejde med geometri

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- 3.2.1. benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen
- 3.2.2. arbejde med modeller og fremstille tegninger ud fra givne betingelser
- 3.2.3. tolke, benytte og vurdere forskellige typer af tegning
- 3.2.4. undersøge og beskrive egenskaber ved plan- og rumgeometriske figurer.

3.3. Matematik i anvendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- 3.3.1. vælge hensigtsmæssig regningsart i givne situationer
- 3.3.2. bruge matematik som et redskab til at beskrive eller forudsige en udvikling eller en begivenhed
- 3.3.3. arbejde med grafiske fremstillinger
- 3.3.4. anvende statistik og vurdere statistiske oplysninger
- 3.3.5. forholde sig til sandsynligheder
- 3.3.6. erkende matematikkens muligheder og begrænsninger ved anvendelse af matematiske modeller.
- 3.3.7.

3.4. Kommunikation og problemløsning

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- 3.4.1. erkende, formulere og løse problemer ud fra analyse af data og informationer argumentere for og give faglige begrundelser for fundne løsninger
- 3.4.2. vurdere og tage stilling til sammenhængen mellem problemstilling og løsning overskue og behandle matematiske problemstillinger, der ikke er af rutinemæssig art
- 3.4.3. benytte undersøgelser, systematiseringer og ræsonnementer til at løse problemer og erkende generelle sammenhænge
- 3.4.4. veksle mellem praksis og teori
- 3.4.5. anvende relevante faglige udtryk og kommunikere om fagets emner med en passende grad af præcision
- 3.4.6. bruge hverdagsprog i samspil med matematikkens sprog - i form af tal, tegning og andre fagudtryk.

4. Program/skema:

- 4.1. 4 ugentlige lektioners undervisning i 8.klasse
- 5 ugentlige lektioners undervisning i 9. og 10. klasse

Engelsk 8./9. og 10. klasse

1. Ansvarlig(e):

- 1.1. 8. klasse: Britt Marlene Kristensen,
- 1.2. 9. klasse: Hanne Gonzalez
- 1.3. 10. klasse: Hanne Gonzalez

2. Formål:

- 2.1. At eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.
- 2.2. Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.
- 2.3. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

3. Indhold:

- 3.1. Undervisningen i engelsk på stamholdene følger vejledningen og slutmålene i 'Fælles Mål'.

Formålet med undervisningen i engelsk er, at

- eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt.
- Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.
- Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.
- Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.
- Forløbet afsluttes med mulighed for af aflægge FSA for 9. klasse og FS10 for 10. klasse.

4. Program/skema:

4.1.1. 3 ugentlige undervisningstimer af 45 minutter for 8/9/10. klasse

Samfundsfag

1 Ansvarlig:

8. klasse: Natalie Ann Buch Jensen

9. klasse: Natalie Ann Buch Jensen

2 Formål

Formålet med undervisningen i samfundsfag er, at:

- eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til aktiv medleven i et demokratisk samfund.
- Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter.
- Undervisningen skal bidrage til, at eleverne på baggrund af et personligt tilegnet værdigrundlag deltager aktivt i samfundsudviklingen. Den enkelte elev skal udvikle ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver og erhverve viden om samfundet og dets historiske forudsætninger.

3 Indhold

Menneske og stat

- Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:
- beskrive hovedtræk i grundloven som fundament for det danske demokrati
- gøre rede for politiske beslutningsprocesser og interesserne bag dem
- diskutere statens rolle i forhold til økonomisk udvikling og politik
- gøre rede for staten som rammesætter for borgere, kommuner og amter
- forholde sig til den danske stats rolle i det internationale samfund.

Menneske og samfund

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- diskutere det enkelte menneskes rolle i grupper og fællesskaber, herunder relationer mellem kønnene
- give eksempler på arbejdsmarkedets udvikling i samspil med produktions- og erhvervsstruktur
- gøre rede for de krav, som et dynamisk samfund stiller til udvikling af kompetencer
- gøre rede for sammenhængen mellem indkomst, skat, velfærd og forbrug
- kende til unges forhold i Europa.

Menneske og kultur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- gøre rede for, hvordan værdier og normer dannes i et samspil mellem mennesker
- sætte sig ind i værdier, der ligger til grund for forskellige religioner, normer og livsformer
- forklare baggrunden for nationalisme
- kende til og forholde sig til globalisering.

Menneske og natur

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forholde sig til naturen som en æstetisk og økonomisk ressource
- diskutere og reflektere over økologiske problemstillinger lokalt, nationalt og globalt
- diskutere forestillingen om menneskets ret til naturen.

4 Program/skema:

2 ugentlige lektioner

Kristendomskundskab

1 Ansvarlig:

8.klasse: Natalie Ann Buch Jensen

9..klasse: Natalie Ann Buch Jensen

2 Formål

Formålet med undervisningen i kristendomskundskab er, at:

- eleverne erkender og forstår, at den religiøse dimension har betydning for livsopfattelsen hos det enkelte menneske og for dets forhold til andre.
- undervisningen tager sit udgangspunkt i kristendommen, som denne fremtræder i historisk og nutidig sammenhæng.
- eleverne skal opnå kendskab til bibelske fortællinger og forståelse af kristendommens betydning for værdigrundlaget i vor kulturkreds. Derudover indgår ikke-kristne religioner og livsanskuelser med henblik på, at eleverne får forståelse af andre livsformer og holdninger.
- eleverne gennem mødet med de forskellige former for livsspørgsmål og svar, som findes i kristendommen samt i andre religioner og livsopfattelser, skal undervisningen give eleverne et grundlag for personlig og ansvarlig stillingtagen og handling over for medmennesket og naturen.

3 Indhold

Livsfilosofi og etik

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- reflektere over grundlæggende tilværelsesspørgsmål og diskutere den religiøse dimension og dens betydning for menneskers livsforståelse
- forstå og forholde sig til religiøst sprog
- vurdere etiske principper og moralsk praksis
- udtrykke sammenhænge mellem forskellige værdigrundlag og tilhørende tyding af tilværelsen
- håndtere mødet mellem forskellige kulturer og religioner
- reflektere over og udtrykke sig om forholdet mellem mennesket og naturen.

Bibelske fortællinger

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke viden om centrale fortællinger fra Det Gamle og Nye Testamente
- diskutere de bibelske fortællingers sigte og perspektiv og deres tyding af tilværelsen
- gøre rede for bibelske fortællinger og symbols betydning i kunsten, herunder litteraturen.

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forholde sig til spørgsmålet om, hvad kristendom er
- gengive hovedtrækkene i kristendommens historie
- vurdere kristendommen og folkekirkens betydning i Danmark
- forholde sig til kirkelige retninger i vor tid
- formulere sig om brug og betydning af kristne symboler og ritualer
- tolke salmer og sange samt benytte dem som udtryksform.

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- gengive udvalgte træk ved nogle af de store verdensreligioner, herunder ligheder og forskelle
- beskrive og forholde sig til udvalgte religiøse sekter og bevægelser
- reflektere over relationer mellem forskellige religioner og samfund
- diskutere og forholde sig til udvalgte temaer inden for forskellige religioner*
- forstå brug og betydning af symboler og ritualer i forskellige religioner.

4 Program/skema:

1 ugentlig lektion

Historie

1 Ansvarlig:

8.klasse: Natalie Ann Buch Jensen

9..klasse: Natalie Ann Buch Jensen

2 Formål

Formålet med undervisningen i historie er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokratisk samfund. Det sker ved:

- at fremme deres indsigt i, at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende.
- at arbejde med samspillet mellem fortid, nutid og fremtid skal eleverne udvikle deres indsigt i menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne. Herved skal de videreudvikle deres forståelse af og holdning til egen kultur, andre kulturer og menneskers samspil med naturen.
- at give eleverne mulighed for overblik og fordybelse i vedkommende historiske kundskabsområder og fremme deres indsigt i kontinuitet og forandring.
- undervisningen skal bygge på og stimulere elevernes evne til indlevelse, analyse og vurdering og fremme deres lyst til at videregive og skabe historiske fortællinger på baggrund af tilegnet viden

3 Indhold

Historie i fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- gengive og fortolke begivenheder fra Danmarks historie
- sætte Danmarks historie i relation til Nordens, Europas og Verdens historie
- kende baggrunden for og udviklingen af menneskers grupperdannelser og andre tilhørsforhold baseret på fællesskaber og interessesammenfald
- forklare om kulturer og kulturmøder i et udviklingsperspektiv
- udtrykke sig om, hvordan begreberne magt og ret indgår i historiske sammenhænge
- forklare om produktion, forbrug og ressourcer og deres indbyrdes sammenhænge.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- placere historiske emner og temaer i tid og geografisk område
- kende almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
- gøre rede for sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, som de foregår i
- relatere begivenheder fra Danmarks historie til kultur- og samfundsudvikling i andre dele af verden.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- analysere og fortolke historiske fremstillinger
- indkredse historiske emner og temaer og formulere spørgsmål hertil
- anvende og forholde sig kritisk til forskelligartede materialer og kilder
- sætte sig ind i værdier og holdninger, der ligger til grund for historiske begivenheder og samfundsforandringer
- videregive og skabe fortællinger, der tolker dele af historiens udviklingsforløb
- forsøge at rekonstruere historiske genstande og begivenheder.

4 Program/skema:

1 ugentlig lektion

Naturfag

1 Ansvarlig(e): Mogens Haugaard

Naturfag er obligatorisk for 8./9. klasse.

Naturfag indeholder fysik/kemi, biologi og geografi. Undervisningen i naturfag følger vejledningerne og slutmålene for fagene fysik/kemi, biologi og geografi i 'Fælles Mål'.

Fysik/kemi

1. Ansvarlig(e): 8./9. klasse: Mogens Haugaard

2. Formål:

2.1. Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne tilegner sig viden og indsigt om fysiske og kemiske forhold.

2.2. Undervisningen skal medvirke til udvikling af naturvidenskabelige arbejdsmetoder og udtryksformer hos den enkelte elev med henblik på at øge elevernes viden om og forståelse af den verden, de selv er en del af.

2.3. Stk. 2. Undervisningen skal give mulighed for at stimulere og videreudvikle alle elevers interesse og nysgerrighed over for naturfænomener, naturvidenskab og teknik med henblik på at udvikle erkendelse, fantasi og lyst til at lære. Eleverne bør opnå tillid til egne muligheder for at forholde sig til problemstillinger med naturvidenskabeligt og teknologisk indhold af betydning for den enkelte og samfundet.

2.4. Stk. 3. Undervisningen skal bidrage til elevernes grundlag for at få indflydelse på og tage medansvar for brugen af naturressourcer og teknik både lokalt og globalt. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at erkende naturvidenskab og teknologi som en del af vor kultur og vort verdensbillede.

3. Indhold

3.3. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser kende til udvalgte stoffers kredsløb i naturen.

3.4. Udvikling i naturvidenskabelig erkendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

3.3.3. kende til udviklingen i den atomare beskrivelse af grundstoffer og kemiske forbindelser

3.3.4. kende til forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling

3.3.5. kende til væsentlige træk ved den teknologiske udvikling.

3.3. Anvendelse af fysik og kemi i hverdag og samfund

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

3.3.6. gøre rede for, diskutere og tage stilling til samfundets ressource- og energiforsyning

3.3.7. beskrive og forklare eksempler på energiomsætninger

3.3.8. beskrive og forklare eksempler på fremstilling af produkter samt vurdere produktionsprocessers belastning af miljøet

3.3.9. beskrive hverdagslivets teknik og dens betydning for den enkelte og samfundet.

3.4. Arbejdsmåder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

3.5. identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser

3.6. planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter

3.7. vælge udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven.

4. Program/skema:

3 ugentlige lektioners undervisning i 9. klasse

2 ugentlige lektioners undervisning i 8. og 10. klasse.

Geografi

1. Ansvarlig(e): 8./9. klasse: Mogens Haugaard

2 Formål

Formålet med undervisningen i geografi er, at:

- eleverne tilegner sig viden om og forståelse af de naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og i andre lande samt samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer.
- Undervisningen skal bygge på elevernes egne iagttagelser, oplevelser og undersøgelser og på geografiske kilder, så de udvikler interesse for selv at udbygge deres viden om omverdenen.
- Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af fremmede kulturer og give dem mulighed for at udvikle engagement, selvstændig stillingtagen til og ansvarlighed over for problemer vedrørende udnyttelse af naturgrundlag, ressourcer og den kulturskabte omverden og konsekvenserne for miljø og levevilkår.

3 Indhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- give eksempler på globale naturgeografiske mønstre, kredsløb og sammenhænge
- beskrive den globale befolknings- og storbyfordeling
- give eksempler på globale mønstre i forbindelse med økonomi, produktion, ressourceforbrug, miljø og forurening.
- Globale mønstre
- Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:
- give eksempler på globale naturgeografiske mønstre, kredsløb og sammenhænge
- beskrive den globale befolknings- og storbyfordeling
- give eksempler på globale mønstre i forbindelse med økonomi, produktion, ressourceforbrug, miljø og forurening.

Naturgrundlaget og dets udnyttelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- beskrive det geologiske kredsløb
- beskrive vigtige forhold bag vejr, klima og klimaforandringer på jorden
- beskrive, hvordan isen, vandet og vinden kan forme landskaber
- beskrive og forklare sammenhængen mellem landskab, klima, jordbund og vand som grundlag for levevilkår i verdens forskellige egne.

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- beskrive og forklare vigtige forhold, der påvirker befolknings- og byudvikling med udgangspunkt i danske forhold
- beskrive og forholde sig til menneskers levevilkår i eget og andre samfund
- give eksempler på årsager til internationale konflikter begrundet i geografiske forhold
- vurdere de miljømæssige konsekvenser af samfundenes udnyttelse af naturgrundlaget.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- gennemføre en analyse af globale mønstre, problemstillinger og regioner og samspillet mellem disse ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler
- anvende globus, kort, fly- og satellitfotos samt elektroniske data som arbejdsredskaber til at skabe overblik og sammenhæng
- kende verdensdele, lande, byer m.m. på kort og globus, herunder navne på væsentlige danske lokaliteter og deres placering
- foretage undersøgelser, målinger og registreringer på grundlag af egne iagttagelser og oplevelser i natur- og kulturlandskabet
- anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, undersøgelser, registrering, bearbejdning og fremlæggelse.

4. Program/skema:
1 ugentlig lektions undervisning i 8./9. klasse

Biologi

1 Ansvarlig(e): Mogens Haugaard

2 Formål:

At eleverne tilegner sig viden om de levende organismer og den omgivende natur, om miljø og sundhed samt om anvendelse af biologi.

3 Indhold:

Globale mønstre

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- * give eksempler på globale naturgeografiske mønstre, kredsløb og sammenhænge
- * beskrive den globale befolknings- og storbyfordeling
- * give eksempler på globale mønstre i forbindelse med økonomi, produktion, ressourceforbrug, miljø og forurening.

Naturgrundlaget og dets udnyttelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- * beskrive det geologiske kredsløb
- * beskrive vigtige forhold bag vejr, klima og klimaforandringer på jorden
- * beskrive, hvordan isen, vandet og vinden kan forme landskaber
- * beskrive og forklare sammenhængen mellem landskab, klima, jordbund og vand som grundlag for levevilkår i verdens forskellige egne.

Kultur og levevilkår

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- * beskrive og forklare vigtige forhold, der påvirker befolknings- og byudvikling med udgangspunkt i danske forhold
- * beskrive og forholde sig til menneskers levevilkår i eget og andre samfund
- * give eksempler på årsager til internationale konflikter begrundet i geografiske forhold
- * vurdere de miljømæssige konsekvenser af samfundenes udnyttelse af naturgrundlaget.

Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- * gennemføre en analyse af globale mønstre, problemstillinger og regioner og samspillet mellem disse ved hjælp af geografiske kilder og hjælpemidler
- * anvende globus, kort, fly- og satellitfotos samt elektroniske data som arbejdsredskaber til at skabe overblik og sammenhæng
- * kende verdensdele, lande, byer m.m. på kort og globus, herunder navne på væsentlige danske lokaliteter og deres placering
- * foretage undersøgelser, målinger og registreringer på grundlag af egne iagttagelser og oplevelser i natur- og kulturlandskabet *
- * anvende informationsteknologi i forbindelse med informationssøgning, undersøgelser, registrering, bearbejdning og fremlæggelse.

4. Program/skema:
1 ugentlig lektions undervisning i 8./9. klasse

Idræt

1. Ansvarlige: Malthé Hagen Sørensen

2. Formål:
  - 2.1: Bedre fysisk form
  - 2.2: Øget kropsbevidsthed
  - 2.3: At få redskaber til selv at holde sig i form
3. Indhold:
  - 3.1: Opvarmning; hvorfor og hvordan varmer man op
  - 3.2: Konditionstræning bl. a. med intervaltræning
  - 3.3: Muskeltræning med og uden redskaber
4. Program/skema
  - 2 ugentlige lektioners undervisning

Tilvalgsfag

- 1) Tysk FP9 og FP10
- 2) Fransk FP9
- 3) Fysik/kemi FP10

Tysk – 8./9. og 10. klasse

1 Ansvarlig(e):

9. klasse: Britt Marlene Kristensen

10. klasse: Britt Marlene Kristensen

2 Formål

Formålet med undervisningen i tysk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at

- de kan forstå talt og skrevet tysk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om tysk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.
- undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke levernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.
- undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

3 Indhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forstå hovedindholdet af talt tysk om centrale emner
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om centrale emner
- deltage i samtaler om centrale emner, herunder redegøre for noget oplevet eller læst
- læse, forstå og referere hovedindholdet af forskellige typer af tekster, inden for genkendelige emner
- søge og udnytte relevante informationer fra forskellige medier inden for genkendelige emner
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt sprog.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig forståeligt, hvad angår udtale og sætningsopbygning
- udnytte viden om ligheder mellem tysk og dansk og mellem tysk og andre sprog
- anvende et centralt ordforråd inden for kendte emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk, således at kommunikationen lykkes
- anvende centrale sprogbrugsregler, der er vigtige for, at kommunikation lykkes
- anvende retstavning så præcist, at meningen i en tekst bliver tilstrækkelig tydelig.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- vide, hvordan man bedst tilegner sig tysk
- anvende strategier i forbindelse med kommunikation, herunder bede om hjælp til at udtrykke sig og bruge andre ord og vendinger
- vælge lyttestrategier i forhold til en given situation
- anvende forskellige læsestrategier
- udnytte it og mediers muligheder i forbindelse med informationssøgning og kommunikation
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter og stavetkontrol hensigtsmæssigt
- anvende viden om skriveprocessens faser
- vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave
- understøtte et sprogligt udtryk med praktisk-musiske udtryksformer.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- anvende en grundlæggende viden om levevilkår, værdier og normer i tysktalende lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier
- drage sammenligninger mellem tysksproget kultur og egen kultur
- anvende tysk som kommunikationsmiddel i mødet med tysktalende.

Metoder

Præsentationer/gruppearbejde af selvvalgte tematikker anvendes i passende omfang, således, at eleverne får brugt det talte sprog.

4 Program/skema:

9. klasse (FP9): 3 ugentlige lektioners undervisning

10.klasse (FP10): 3 ugentlige lektioners undervisning

Fransk – 8./9. klasse

1 Ansvarlig(e): Anne Schack Steenberg

2 Formål

Formålet med undervisningen i fransk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet fransk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om fransk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

- undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke levernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.
- undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i fransktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

3 Indhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forstå hovedindholdet af talt fransk om centrale emner
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedier om centrale emner
- deltage i samtaler om centrale emner, herunder redegøre for noget oplevet eller læst
- læse, forstå og referere hovedindholdet af forskellige typer af tekster, inden for genkendelige emner
- søge og udnytte relevante informationer fra forskellige medier inden for genkendelige emner
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt sprog.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig forståeligt, hvad angår udtale og sætningsopbygning
- udnytte viden om ligheder mellem fransk og dansk og mellem fransk og andre sprog
- anvende et centralt ordforråd inden for kendte emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk, således at kommunikationen lykkes
- anvende centrale sprogbrugsregler, der er vigtige for, at kommunikation lykkes

- anvende retstavning så præcist, at meningen i en tekst bliver tilstrækkelig tydelig.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- vide, hvordan man bedst tilegner sig fransk
- anvende strategier i forbindelse med kommunikation, herunder bede om hjælp til at udtrykke sig og bruge andre ord og vendinger
- vælge lyttestrategier i forhold til en given situation
- anvende forskellige læsestrategier
- udnytte it og mediers muligheder i forbindelse med informationssøgning og kommunikation
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter og stavekontrol hensigtsmæssigt
- anvende viden om skriveprocessens faser
- vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet eller opgave
- understøtte et sprogligt udtryk med praktisk-musiske udtryksformer.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- anvende en grundlæggende viden om levevilkår, værdier og normer i fransktalende lande i arbejdet med skønlitteratur, sagprosa og medier
- drage sammenligninger mellem fransksproget kultur og egen kultur
- anvende fransk som kommunikationsmiddel i mødet med fransktalende.

4 Program/skema:

8./9. klasse (FP9): 3 ugentlige lektioners undervisning

Fysik/kemi (FP10)

1. Ansvarlige: Mogens Haugaard

2. Formål:

2.1. Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne tilegner sig viden og indsigt om fysiske og kemiske forhold.

2.2. Undervisningen skal medvirke til udvikling af naturvidenskabelige arbejdsmetoder og udtryksformer hos den enkelte elev med henblik på at øge elevernes viden om og forståelse af den verden, de selv er en del af.

2.3. Stk. 2. Undervisningen skal give mulighed for at stimulere og videreudvikle alle elevers interesse og nysgerrighed over for naturfænomener, naturvidenskab og teknik med henblik på at udvikle erkendelse, fantasi og lyst til at lære. Eleverne bør opnå tillid til egne muligheder for at forholde sig til problemstillinger med naturvidenskabeligt og teknologisk indhold af betydning for den enkelte og samfundet.

2.4. Stk. 3. Undervisningen skal bidrage til elevernes grundlag for at få indflydelse på og tage medansvar for brugen af naturressourcer og teknik både lokalt og globalt. Undervisningen skal give eleverne mulighed for at erkende naturvidenskab og teknologi som en del af vor kultur og vort verdensbillede.

3. Indhold

3.3. Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser kende til udvalgte stoffers kredsløb i naturen.

3.4. Udvikling i naturvidenskabelig erkendelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

3.7.3. kende til udviklingen i den atomare beskrivelse af grundstoffer og kemiske forbindelser

3.7.4. kende til forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling

3.7.5. kende til væsentlige træk ved den teknologiske udvikling.

3.4. Anvendelse af fysik og kemi i hverdag og samfund

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

3.7.6. gøre rede for, diskutere og tage stilling til samfundets ressource- og energiforsyning

3.7.7. beskrive og forklare eksempler på energiomsætninger

3.7.8. beskrive og forklare eksempler på fremstilling af produkter samt vurdere produktionsprocessers belastning af miljøet

3.7.9. beskrive hverdagslivets teknik og dens betydning for den enkelte og samfundet.

3.8. Arbejds måder og tankegange

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

3.9. identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser

3.10. planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter

3.11. vælge udstyr, redskaber og hjælpemidler, der passer til opgaven.

4. Program/skema:

5.1. 2 ugentlige lektioner i 10. klasse.

Spansk - begyndere

1. Ansvarlige: Hanne Gonzalez

2. Formål:

2.1. at lære et nyt sprog fra grunden

2.2. at lære den basale grammatik og mundtlige sprog

2.3. at lære om kulturen i andre spansktalende lande

2.4. at lære at kunne begå sig på turistniveau

3. Indhold:

3.1. Bruger bogen Por Supuesto 1

3.2. Lave skriftlige opgaver

3.3. Lære at læse og udtale ordene på spansk

3.4. Se film og læse tekster om andre spansktalende lande

4. Program/skema:

4.1. 2 ugentlige undervisning-lektioner af 45 minutter

CAMBRIDGE- ENGESK

First Certificate in English - FCE

1 Ansvarlige: Raquel Hansen

2 Formål

Formålet med undervisningen i det pensum, FCE dækker, er at bibringe eleverne engelskkundskaber på et forholdsvis højt niveau. Certifikatet har en international anerkendt placering og er et bevis på, at man er i stand til at beherske sproget i et engelsktalende arbejdsmiljø, og at man er i stand til at klare de fleste situationer og formulere sig med sans for sprogets nuancer.

3 Indhold

Undervisningsforløbet rummer arbejde med udformning af artikler, rapporter, formelle såvel som uformelle breve. Dette suppleres med undervisning i grundlæggende grammatik med dertil hørende øvelser - skriftlige såvel som mundtlige.

Undervisningen er baseret på fem hovedområder, der alle afsluttes med en prøve:

· i læsning arbejdes der med forståelse af detaljer, tekstens struktur, og eleverne trænes i at udtrække specifikke informationer meninger fra de forskellige tekster

· skriftligt skal der arbejdes med udformning af breve, rapporter, artikler, beskrivelser og historier. Målet er at forbedre elevens ordforråd og -struktur, stavning og tegnsætning

· grundlæggende grammatik - mundtligt såvel som skriftligt arbejde

· lytteøvelser

· mundtlig undervisning (grammatik, ordforråd, diskussion, udtale og samtale).

Ved FCE-eksamen måles sprogkompetencen gennem lytte-, tale-, læse- og skriveprøver.

4 Program/skema:

2 ugentlige lektioners undervisning

Certificate in Advanced English - CAE

1 Ansvarlige: George Hearn

2 Formål

Elever på dette niveau bør være i stand til at videreudvikle egne interesser gennem læsning af sagprosa og fiktion. Det forudsættes også, at eleven er fortrolig med forholdet mellem sproget og landets kultur. Man skal altså være i stand til at bruge sproget forskelligt alt efter hvilken situation, man befinder sig i, udtrykke og argumentere for sine holdninger og deltage i diskussioner på et kulturelt acceptabelt niveau. Det forventes også, at eleven kommer til at beherske det engelske sprog flydende med sans for sprogets opbygning og reglerne for dets brug.

3 Indhold

Eleven kommer blandt andet til at producere forskellige skriftlige opgaver - f.eks. breve af varierende formel grad og mundtlige fremlæggelser. Eleven skal kunne bruge sproget på en kreativ og fleksibel måde og desuden anvende sproget i komplekse situationer - forudsigelige såvel som uforudsigelige. Undervisningsforløbet rummer arbejde med udformning af artikler, rapporter, formelle såvel som uformelle breve. Dette suppleres med undervisning i grundlæggende grammatik med dertil hørende øvelser - skriftlige såvel som mundtlige.

Undervisningen er baseret på fem hovedområder, der alle afsluttes med en prøve:

- i læsning arbejdes der med forståelse af detaljer, tekstens struktur, og eleverne trænes i at udtrække specifikke informationer meninger fra de forskellige tekster
- skriftligt skal der arbejdes med udformning af breve, rapporter, artikler, beskrivelser og historier. Målet er at forbedre elevens ordforråd og -struktur, stavning og tegnsætning
- grundlæggende grammatik - mundtligt såvel som skriftligt arbejde
- lytteøvelser
- mundtlig undervisning (grammatik, ordforråd, diskussion, udtale og samtale).

4 Program/skema:

4 lektioners ugentlig undervisning

Certificate in Proficiency English - CPE

1 Ansvarlig: George Hearn

2 Formål

Elever på dette niveau bør være i stand til at videreudvikle egne interesser gennem læsning af sagprosa og fiktion. Det forudsættes også, at eleven er fortrolig med forholdet mellem sproget og landets kultur. Man skal altså være i stand til at bruge sproget forskelligt alt efter hvilken situation, man befinder sig i, udtrykke og argumentere for sine holdninger og deltage i diskussioner på et kulturelt acceptabelt niveau. Det forventes også, at eleven kommer til at beherske det engelske sprog flydende med sans for sprogets opbygning og reglerne for dets brug.

3 Indhold

Eleven kommer blandt andet til at producere forskellige skriftlige opgaver - f.eks. breve af varierende formel grad og mundtlige fremlæggelser. Eleven skal kunne bruge sproget på en kreativ og fleksibel måde og desuden anvende sproget i komplekse situationer - forudsigelige såvel som uforudsigelige. Undervisningsforløbet rummer arbejde med udformning af artikler, rapporter, formelle såvel som uformelle breve. Dette suppleres med undervisning i grundlæggende grammatik med dertil hørende øvelser - skriftlige såvel som mundtlige.

Undervisningen er baseret på fem hovedområder, der alle afsluttes med en prøve:

- i læsning arbejdes der med forståelse af detaljer, tekstens struktur, og eleverne trænes i at udtrække specifikke informationer meninger fra de forskellige tekster
- skriftligt skal der arbejdes med udformning af breve, rapporter, artikler, beskrivelser og historier. Målet er at forbedre elevens ordforråd og -struktur, stavning og tegnsætning

- grundlæggende grammatik - mundtligt såvel som skriftligt arbejde
- lytteøvelser
- mundtlig undervisning (grammatik, ordforråd, diskussion, udtale og samtale).

4 Program/skema:
4 lektioners ugentlig undervisning

Linjefag

Musik

1. Ansvarlig: Martin Søndergaard

2. Formål:

- 2.1. At eleverne udvikler deres evne til at opleve musik og til at udtrykke sig i og om musik.
- 2.2. Gennem aktiv og skabende beskæftigelse med musik skal undervisningen medvirke til elevernes følelsesmæssige og intellektuelle udvikling, udvikling af koncentration og motorik samt øge deres forståelse af sig selv som en del af et fællesskab.
- 2.3. At eleverne kan opleve glæden gennem musisk udtryk i større og mindre fællesskaber.

3. Indhold:

- 3.1. Hovedvægten lægges på rytmisk sammenspil, hvor der primært tages udgangspunkt i elevernes ønsker, men også andre stilarter m.m. for at udvide deres kendskab til kerneelementer i musik.
- 3.2. Musikteori. Kendskab til vestlig tradition i form af bl.a. notering, becifring og arrangement.
- 3.3. Instrumentalundervisning i forbindelse med samspil og indstudering af numre.
- 3.4. Udfoldelse med musik – bl.a. ved koncerter og Cd-indspilning
- 3.5. Kendskab til opsætning af lyd (og evt. lys)
- 3.6. Elevernes egen musikproduktion

4. Program/skema:
4 lektioners ugentlig undervisning

Kunst

1. 1 Ansvarlige: Annie Herold Voss

2. Formål:

- 2.1. Eleven skal opnå en træning i klassiske teknikker indenfor hvert område der har med kunst at gøre.

3. Indhold:

- 3.1. Eleverne skal opnå sikkerhed i at udtrykke sig/omsætte tanke til produkt af en brugbar kvalitet.

4. Program/skema:
4 lektioners ugentlig undervisning

Medie

1 Ansvarlig(e): Lars Thomhav

2. Formål:

- 2.1. At kunne betjene diverse multimedie udstyr
- 2.2. At få bevidsthed om mediernes tekniske virkemidler
- 2.3. At få redskaber til at kunne visualisere egne idéer og projekter

3. Indhold:

- 3.1. Digitale billeder: Digitalkamera, optagelse, overførsel til PC, efterbehandling, print
- 3.2. Præsentation: MS PowerPoint m.m.
- 3.3. Selvvalgt emne: Fra idé til billedfortælling
- 3.4. Pc-teknik: Virkemåde, muligheder

- 3.5. Videokamera, virkemåde, muligheder
- 3.6. Redigering af film på PC
- 3.7. Animation, stopmotion-teknik
- 3.8. Selvvalgt emne: Fra idé til færdig film

4. Program/skema:
4 lektioners ugentlig undervisning

Crossfit

1 Ansvarlig(e): Malthe Hagen Sørensen

2. Formål:
  - 2.1. At lære taktik med fokus på fysisk træning
  - 2.2. At du bliver coached på et meget højt niveau

3. Indhold:
  - 3.1. Crossfit er en træningsform, hvor det ikke handler om at løfte tunge vægte og gentage den samme bevægelse i 50 sæt. Det handler derimod om at bruge hele kroppen af lave 'funktionel' træning. Til crossfit bruger vi også vægte, men vi arbejder med kortere intervaller som til gengæld er mere intense. Man kan selv bestemme, hvor meget man giver sig selv i hver øvelse, og det er derfor en sport alle kan begynde på.

4. Program/skema: 4 lektioners ugentlig undervisning

E-Sport

1 Ansvarlig(e): Jakob Søndergård

2. Formål:
  - 2.1. At blive undervist i CS:GO
  - 2.2. At styrke sine fokusevner
  - 2.3. At dyrke fysisk træning så du kan holde fokus

3. Indhold:
  - 3.1. Hjælpe dig med at styrke dine samarbejdsevner – så du både udvikler dine egne evner men også lærer, hvordan du får et hold til at virke.
  - 3.2. Lære dig at holde hovedet koldt i pressede situationer – hvad end det er kugler, der flyver om ørerne på dig eller det er opgaver der vælter ind over dig, så kan du tage det hele med ro og overblik.
  - 3.3. Styrke dine fokusevner – så du kan spille maraton CS-kampe og være knivskarp til sidste skud

4. Program/skema:
4 lektioners ugentlig undervisning

Vi elsker mad

1 Ansvarlig(e): Mogens Haugaard og Lea Maaløe-Jørgensen

2. Formål:
  - 2.1. At give en forståelse for madlavningskunsten
  - 2.2. At give nye oplevelser med mad lavet på brændekomfur og over bål

3. Indhold:
  - 3.1. At lære, hvordan man koger en fond og selv laver en bouillonterning
  - 3.2. At lære, hvordan man bringer råvarernes smag frem
  - 3.3. At lære, hvordan man kombinere smagene, så de komplimenterer hinanden

4. Program/skema:
4 lektioners ugentlig undervisning

Ridning

1 Ansvarlig(e): Annie Herold Voss

Der undervises i: - Ridning, opsadling m.m.

På linjedage evt.: Horsemanship, fodring, miljøtræning

Undervisningens opbygning:

Eleverne køres på RIKA, hvor de rider i 2 hold.

Begge hold hjælper hinanden med op- og afsadling.

Nogle øvelser som horsemanship, miljøtræning m.m. kan der arbejdes med på hele linjefagsdage.

Holdstørrelse: max 10 elever.

Egenbetaling: 200 kr. pr. halvår til medlemskab af RIKA

Ridelinjen er for alle, der ønsker at ride og omgås heste. Du kan være med uanset om du har redet meget og vil være dygtigere eller bare gerne vil lære at ride.

Vi rider på RIKA – Rideklubben Ansager, hvor vi låner deres søde elevheste. Se mere om klubben her <http://www.rideklubbenansager.dk/>

Når du er med på ridelinjen, vil du selvfølgelig få rideundervisning. Der vil være mulighed for både dressur, spring og for at ride lidt ud på rideklubbens egen ridesti, når vejret og årstiden er til det.

Her er plads til alle hesteinteresserede.

4. Program/skema: 4 lektioners ugentlig undervisning

Støtteundervisning til elever med dansk som andet sprog

1. Ansvarlig: Natalie Ann Buch Jensen

Støtteundervisning tilbydes på småhold i forhold til behov, støtteundervisningen er på to lektioner ugentlig. Indledningsvist tilbydes følgende:

- a) Dansk støtte
- b) Matematik støtte
- c) Dansk som 2. sprog
- d) Dansk for udlandsdanskere

Dansk som andetsprog

1 Ansvarlig: Natalie Ann Buch Jensen

2 Formål:

Formålet med undervisningen i dansk som andetsprog er, at

· tosprogede elever på baggrund af deres sproglige og kulturelle forudsætninger tilegner sig færdigheder i at forstå og anvende talt og skrevet dansk. Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge dansk, og den skal udvikle deres bevidsthed om dansk kultur, sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

· Stk. 2. Undervisningen skal fremme den enkelte elevs personlige og sproglige udvikling og forståelse af samspillet mellem dansk sprog og kultur og elevens modersmål og kulturbaggrund. Undervisningen skal herved bidrage til, at eleven udvikler forudsætningen for en aktiv og ligeværdig deltagelse i skole, uddannelse og samfund.

3 Indhold:

Kommunikative færdigheder - Det talte sprog

· Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forstå talt dansk om kendte og ukendte emner, som det forekommer i dagliglivet i og uden for skolen
- afkode og bruge kropssprog og stemme som udtryksmiddel
- indlede, opretholde og slutte en samtale på baggrund af kendskab til principper for samtale
- forstå hovedindholdet af lyd- og billedmedieproduktioner, hvor forskellige regionale og sociale varianter forekommer

- udtrykke sig forståeligt og sammenhængende om fantasi, følelser, tanker og viden i forbindelse med samtaler, debatter og fremlæggelser.

Kommunikative færdigheder - Det skrevne sprog

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- læse og forstå skrevne tekster inden for mange genrer, idet læseform og -hastighed afpasses efter tekst og formål
- forstå, hvordan litteratur kan formidle livserfaring, kundskab og forestillinger, som kan kaste lys over eget og andres liv
- uddrage informationer af forskellige informationskilder med hensigtsmæssige søgemetoder og læseteknikker
- skrive klare, detaljerede tekster, der udtrykker oplevelser, følelser og viden i en sammenhængende og disponeret form, der passer til situationen
- styre skriveprocessen fra idé til færdig tekst, alene og sammen med andre.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig hensigtsmæssigt mundtligt og skriftligt i den konkrete situation
- anvende et tilstrækkeligt og forholdsvis præcist ordforråd inden for almene og faglige emneområder og problemstillinger
- anvende viden om centrale grammatiske områder, især orddannelse, ordklasser og ordstilling
- anvende og udnytte viden om normer for retstavning og tegnsætning
- erkende og anvende viden om ligheder og forskelle mellem modersmålet og dansk og mellem modersmålet og andre sprog
- forholde sig aktivt til tosprogethedens betydning og muligheder.

Viden om sprogtilegnelse og egen læring

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- vurdere egne færdigheder i at anvende dansk mundtligt og skriftligt
- bruge hensigtsmæssige kommunikationsstrategier såsom omskrivning, brug af overbegreber, synonymmer, mimik og kropssprog som middel til at overvinde mundtlige forhindringer
- vælge lyttestrategier i forhold til en given situation
- anvende hensigtsmæssige gættestrategier i forhold til både det talte og skrevne sprog*
- vælge læsemåde og anvende læsestrategier i forhold til teksttype og situation
- anvende og udnytte viden om skriveprocessens faser
- bruge ordbøger og andre håndbøger, herunder elektroniske hjælpemidler, hensigtsmæssigt
- vælge arbejdsform i forhold til den foreliggende aktivitet og dens formål.

Sprog, kultur og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- analysere sædvaner og sociale og kulturelle normer i Danmark
- perspektivere tekster på dansk til egen kulturel baggrund
- forstå væsentlige træk af samfundsforhold i Danmark på grundlag af arbejdet med tekster i bred forstand.

4. Program/skema:

2 ugentlige lektioner

Særlige dage og uger

Aftenarrangementer

1. Ansvarlige: Lars Thomhav, Hanne Hørlück Gonzalez og Annie Herold Voss

2. Formål:
  - 2.1. at præsentere eleverne for forskellige aktiviteter
  - 2.2. at præsentere eleverne for forskellige måder at opleve verden på
  - 2.3. at fremme fællesskabsfølelsen via fælles oplevelser
  - 2.4. at informere eleverne om aktuelle emner
3. Indhold:
  - 3.1. Besøg af foredragsholdere
  - 3.2. Besøg af gæstelærere
  - 3.3. Underholdning via elevernes egne bidrag
4. Program/skema:
  - 4.1. Arrangementerne varer 1½ til 2 timer pr. gang

Forældresamtaler

— samtaler mellem elever, forældre og lærere

1. Ansvarlig: Lars Thomhav
2. Formål:
  - 2.1. at udbygge et tæt samarbejde mellem skolen, elever og forældrene
  - 2.2. at orientere og drøfte elevens sociale adfærd med eleven og dennes forældre
  - 2.3. at orientere og drøfte eleven faglige standpunkt
  - 2.4. at elevens fremtidsperspektiver drøftes
3. Indhold:
  - 3.1. Til forældresamtalerne i september har eleverne og forældrene en samtale med elevens kontaktlærer, hvor samtalen har hovedvægten på elevens sociale adfærd
  - 3.2. Til forældresamtalerne i februar mødes eleverne og forældrene med de faglærere de undervises af på stamholdet. Øvrige faglærere giver en skriftlig kommentar vedr. elevernes faglige standpunkt. I særlige tilfælde beskrives også elevernes adfærd
4. Program/skema:
  - 4.1. Der afsættes ca. 20 minutter pr. samtale

Efterskolernes dag

1. Ansvarlige: Lars Thomhav
2. Formål:
  - 2.1. at præsentere kommende elever/forældre for vores skole
  - 2.2. at vise vores fysiske rammer
  - 2.3. at fortælle om skolens undervisningsstruktur og indhold
  - 2.4. at fortælle, at vi er en skole for boglige motiverede elever, som også lægger vægt på andet end faglighed
  - 2.5. at fortælle om vores profil
  - 2.6. at fortælle om, hvordan vi arbejder med elevernes sociale kompetencer
  - 2.7. at vi har mulighed for at udlevere vores værdigrundlag
- 1.1. at indskrive nye elever
2. Indhold:
  - 2.1. Rundvisning af skolen
  - 2.2. Aktiviteter i diverse lokaler/udenfor
  - 2.3. Lærersamtaler med de besøgende

Demokratidage

1. Ansvarlige: Mogens Haugaard, Malthe Hagen Sørensen, Natalie Ann Buch Jensen
2. Formål:
  - 2.1. at styrke elevernes interesse for demokrati
  - 2.2. at øge elevernes interesse for politik
3. Indhold:
  - 3.1. Undervisning i ismer
  - 3.2. Undervisning i demokratiets spilleregler
  - 3.3. Valgkamp som rollespil

Totalteateruge

1. Ansvarlig(e): Annie Herold Voss og Raquel Hansen
2. Formål:
  - 2.1 At styrke elevernes fællesskab ved gennem en proces at skabe en "forestilling", hvor alle bidrager til helheden.
  - 2.2 At give en fælles oplevelse for eleverne, hvor de præsenterer et produkt, de alle har været/ er en del af.
  - 2.3 At give den enkelte elev udfordringer indenfor det praktisk, kreative & musiske og hermed styrke denne dimension.
3. Indhold:
  - 3.1 En slags "totalteater", med historisk tema.
  - 3.2 Opsætning af en forestilling, der involverer alle elever i forskellige sammenhænge.
4. Program/skema:
  - 4.1. Der afsættes 1 uge til opsætningen

Projekt opgave og Obligatorisk selvalgt opgave

1. Ansvarlig(e): OSO: Lea Maaløe-Jørgensen.

Projekt opgaven og obligatorisk selvalgt opgave indgår som obligatoriske dele af henholdsvis FP9 og FP10.

Terminsprøver - eleverne prøves i flere af de skriftlig prøvafag

1. Ansvarlig: Annie Herold Voss
2. Formål:
  - 2.1. at give eleverne mulighed for at afprøve en skriftlig prøvesituation
  - 2.2. at give eleverne mulighed for at lære at disponere sin tid i forhold til de forskellige prøver (dansk, matematik etc.)
  - 2.3. at give faglærerne mulighed for at opdage evt. problemer hos en elev i forhold til en prøvesituation
  - 2.4. at give lærerne muligheden for at finde evt. faglige mangler hos den enkelte elev
  - 2.5. at give eleverne mulighed for at afprøve aftaler vedr. computerbrugen i forbindelse med prøvesituationer
3. Indhold:
  - 3.1. Der stiles opgaver i flere af de fag som ifølge Undervisningsministeriet afvikles som skriftlige prøver. Det kan eksempelvis være dansk, matematik, engelsk, tysk, biologi eller geografi.
  - 3.2. Eleverne skal på forhånd lave indbyrdes aftale om deling af computere og herefter selv have ansvaret for at stille disse op i prøvelokalet
  - 3.3. Der føres tilsyn af prøvovagter
4. Program/skema:
  - 4.1. Der afsættes 4 dage til afholdelse af prøverne

Gl. Elevdag

1. Ansvarlig: Lars Thomhav og Britt Kristensen
2. Formål:
  - 2.1. at de gamle elever får mulighed for at mødes med andre fra deres årgang
  - 2.2. at elever selv laver en forening der står for dagens program
3. Indhold:
  - 3.1. Alle er inviteret
  - 3.2. Der er fælles aktiviteter om eftermiddagen
  - 3.3. Mulighed for at snakke og mødes med sin årgang

Ny elev-dag

- besøg af kommende elever og forældre

1. Ansvarlige: Lars Thomhav
2. Formål:
  - 2.1. at understrege skolen værdigrundlag, overordnede formål og grundlæggende pædagogiske holdninger for elever / forældre, - herunder skolen regler
  - 2.2. at etablere begyndelsen til tæt samarbejde mellem skolen og forældrene
  - 2.3. at sikre forældrenes aktive opbakning om skolens grundlæggende regler
  - 2.4. at introducere og forklare / gennemgå skolens aktivitetsplan
  - 2.5. at introducere og forklare / gennemgå skolens undervisningsstruktur
  - 2.6. at give eleverne mulighed for på forsvarligt grundlag at vælge tilvalgsfag og store og små valgfag
  - 2.7. at lade de elever, der vælger et Cambridge-fag, gennemføre en test til indplacering på passende niveau
  - 2.8. at orientere forældre og elever om hverdagen på skolen
3. Indhold:
  - 3.1. Modtagelse ved indgangen
  - 3.2. Samling og aktiviteter i hallen
  - 3.3. Gennemgang af værdigrundlag, regler, fag og arrangementer
  - 3.4. Cambridge-testen
4. Program/skema:
  - 4.1. Ankomst kl. 13.30 og afgang kl. 16.30

Skriftlige prøver

1. Ansvarlig: Annie Herold Voss
2. Formål:
  - 2.1. at give eleverne mulighed for at aflægge prøve i folkeskolens skriftlige prøver
3. Indhold:
  - 3.1. Skriftlige prøver
  - 3.2. Undervisning i prøvefrie perioder
4. Program/skema:
  - 4.1. Der afsættes de nødvendige antal dage, som kræves, for at afholdeprøverne.

Mundtlige prøver

1. Ansvarlig: Annie Herold Voss
2. Formål:
  - 2.1. at give eleverne mulighed for at aflægge prøve i folkeskolens mundtlige prøver
3. Indhold:
  - 3.1. Opgaverne i de mundtlige prøver udformes af faglærerne og sendes til censor
  - 3.2. Ved synopsis prøver arbejder eleven og faglæreren tæt sammen om et oplæg, som sendes til censor
  - 3.3. Undervisning i prøvefrie perioder
4. Program/skema:
  - 4.1. Der afsættes de nødvendige antal dage, som kræves, for at afholdeprøverne.

Årsplanlægning

Årsplanlægningen starter med årsplanen, som skal godkendes af bestyrelsen. På baggrund af årsplanen udarbejdes en aktivitetsplan, som er betydelig mere detaljeret. Hele året skal i store træk være forberedt før sommerferien, så eleverne og deres familier samt personalet og deres familier kan planlægge herefter. Med udgangspunkt i aktivitetsplanen udarbejder de selvstyrende lærerteams deres læseplan for de obligatoriske fag dansk, matematik og engelsk.

Aktivitetsplan

I aktivitetsplanen indgår de faste arrangementer, uger med videre, som elever, forældre har krav på at være oplyst om i god tid – herunder:

- Skolestart
- Introduktionsdage
- Arrangementer, hvor hovedskemaet fraviges
- Kontaktgruppe-weekends
- Blive-søndage
- Forlængede weekends
- Rejseuger
- Ferier m.m.
- Årsopgave-uge
- Forældremøder - konsultationer
- Totalteater
- Terminsprøver
- Prøve mundtlig/skriftligt.

Andre planer og arrangementer

I et godt efterskoleforløb indgår overraskelser og (nye) spændende ting, som kan gavne fællesskabet. Disse kan i sagens nature ikke fastlægges i årsplaner og lignende. For at sikre, at arrangementerne er så velforberedte som muligt, er "kommende arrangementer" som et fast punkt på "fredagsmøderne", lige som afholdte arrangementer altid evalueres på disse møder